

KLASA: UP/I-344-03/19-11/288

URBROJ: 376-05-3-20-12

Zagreb, 9. siječnja 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada Prelog i visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Grada Prelog, Glavna 35, Prelog, zastupan po xx, odvjetnici iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 9. siječnja 2020. donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Prelog prema evidenciji Općinskog suda u Čakovcu, Zemljišnoknjižnog odjela Prelog dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 36/19 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama navedenim u Odluci Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Grada Prelog, Potvrdi Grada Prelog, Upravni odjel za gospodarstvo i financije (klasa: 034-04/19-01/13, urbroj: 2109/14-04-19-03 od 04.11.2019.) i Registru nerazvrstanih cesta Grada Prelog, koje su sastavni dio ovog rješenja, koje nerazvrstane ceste su u vlasništvu Grada Prelog i na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Prelog ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Prelog, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).

- V. Utvrđuje se da Grad Prelog ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 12. srpnja 2019., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Grada Prelog ukoliko je ista nastupila nakon 12. srpnja 2019., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Prelog dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Gradu Prelog.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Gradu Prelog naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu i dostaviti dokaz o uplati naknade. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Grad Prelog omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 15. srpnja 2019. zahtjev Grada Prelog (dalje: Grad) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama i članku 5. stavku 1. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17; dalje: Pravilnik).

HAKOM je donio zaključak kojim je HT obaviješten o zahtjevu Grada te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području Grada te je li za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je, HT je obvezan dostaviti HAKOM-u i Gradu kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku (vektorizirani digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Grada te Tablicu 1 za svaku pojedinu zemljišnu i katastarsku česticu na području Grada na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI.

HT je dostavio Elaborat za pravo puta broj 36/19: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Grada, Tablicu 1 (dalje: Elaborat), kompletan elaborat za pravo puta u tiskanom obliku, izvatke iz zemljišnih knjiga, Izjavu o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnicima nekretnina br. 707/2019 od 30.08.2019., kao i Izvod iz poslovnih knjiga Prelog od 21.08.2019. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala.

Grad je 9. prosinca 2019. dostavio Odluku Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Grada Prelog, Potvrdu Grada Prelog, Upravni odjel za gospodarstvo i financije (klasa: 034-04/19-

01/13, urbroj: 2109/14-04-19-03 od 04.11.2019.), Registar nerazvrstanih cesta Grada Prelog, Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Grada označene s „DA“ u stupcu 55 tablice.

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana. HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Grad traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njegovom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Grada infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Gradu kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Grada

Temeljem članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Grada proizlazi iz Izjave HT-a br. 707/2019 od 30.08.2019., kao i Izvoda iz poslovnih knjiga Prelog od 21.08.2019. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Grad nije osporio. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Grad je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazio volju da mu se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njegovom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Grada pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, broj 36/19, koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Grada, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Grada na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika. Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Gradu je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura.

Podatci o vlasništvu/suvlasništvu nekretnina Grada javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Prelog na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr>., uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su od dana od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta do dana donošenja rješenja moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Prelog na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Grada na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Prelog. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Grada na dan donošenja ovog rješenja.

HAKOM ukazuje da ovaj upravni postupak nema za cilj utvrđivanje prava vlasništva, već ima za cilj utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI i utvrđivanje visine naknade za pravo puta na nekretninama u vlasništvu Grada. Nadležnost HAKOM-a nije nadgledati promjene u vlasništvu nekretnina već je djelatnost HAKOM-a izrijekom propisana odredbama ZEK-a (Visoki upravni sud RH, UsII-17/18-5).

Pravo na naknadu za pravo puta Grad ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Prelog, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96 - 152/14). Stoga je riješeno kao u izreci.

U odnosu na nerazvrstane ceste, Grad je dostavio Odluku Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Grada Prelog, Potvrdu Grada Prelog, Upravni odjel za gospodarstvo i financije (klasa: 034-04/19-01/13, urbroj: 2109/14-04-19-03 od 04.11.2019.), Registar nerazvrstanih cesta Grada Prelog i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Grada označene s „DA“ u stupcu 55, kao dokaze da se radi o nerazvrstanim cestama Grada. Iz navedenih javnih isprava koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Grada, a koje su *ex lege* u vlasništvu Grada, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u nizu presuda (UsII-8/17-5, UsII-179/18, UsII-232/18-5) da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 98., 100., 101., 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Grada na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama koje ovlaštene pravne osobe izdaju o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju sukladno čl. 159. ZUP-a, što potvrđuje i stav VUS-a RH u presudi UsII-72/17-9. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Grada.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (Visoki upravni sud RH, UsII-166/18-6). Stoga je riješeno kao u izreci.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Grada podnesen je 15. srpnja 2019. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika. Međutim, sve do 12. srpnja 2019. među strankama je bio na snazi Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama br. T4.5-614/2014 od 10.10.2014.

Stoga je HAKOM utvrdio da pravo na naknadu za pravo pute teče tek od dana otkaza ugovora o služnosti, sukladno praksi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Visoki upravni sud RH je u presudi, poslovni broj: UsII-242/18-9 od 5. prosinca 2018., zauzeo slijedeće pravno shvaćanje cit. *„Prema ocjeni ovog Suda, u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora.“* Ovaj stav Suda potvrđen je u nizu presuda, poslovni broj: UsII- 282/18, UsII-130/17, UsII-351/17 i UsII-278/18-7.

U odnosu na utvrđivanje datuma prestanka Ugovora o služnosti, iz dokumentacije je vidljivo da je Grad otkazao Ugovor, a iz povratnice je vidljivo da je HT zaprimio Izjavu o otkazu 12. srpnja 2019.

HAKOM je utvrdio da je HT obavezan plaćati Gradu naknadu za pravo puta od 12. srpnja 2019. Za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Prelog proizlazi da je Grad na njima uknjižio pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Grada, a prema podatcima koji su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke Zemljišnoknjižnog odjela Prelog.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podatcima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Prelog ili podredno Odjela za katastar nekretnina Prelog, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika, dakle svi potrebni parametri za zbroj visine naknade za pravo puta se utvrđuju ovim rješenjem.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za pravo puta za prvu godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno ovom rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podatcima koji su primijenjeni i dostaviti dokaz o uplati, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6. i članka 29. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP - poštom s povratnicom
2. Odvjetnički ured xx, 51000 Rijeka, UP - poštom s povratnicom
3. U spis